

Det kongelige kulturdepartement
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Deres ref:

Vår ref: INAA 2010/883

Dato: 15.04.2010

**Spillemidler til idrettsanlegg - forslag til nye kriterier for fylkesvis
fordeling. Høringsuttalelse**

Vedlagt oversendes høringsuttalelse fra Verdal kommune vedrørende forslag til nye kriterier for den fylkesvise fordelingen av spillemidler til idrettsanlegg.

Med hilsen

Ingvild Aasen

Virksomhetsleder kultur

Kopi: Nord-Trøndelag fylkeskommune, Kulturavd. v/Thor Brandt

Verdal kommune

Sakspapir

Spillemidler til idrettsanlegg - forslag til nye kriterier for fylkesvis fordeling. Høringsuttalelse

Saksbehandler: Ingvild Aasen	Arkivref: 2010/883 - /243
E-post: ingvild.aasen@verdal.kommune.no	
Tlf.: 74048235	

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Plan- og utviklingskomiteen i Verdal	13.04.2010	34/10

Rådmannens forslag til vedtak:

Verdal kommune gir sin tilslutning til kriteriegruppas anbefaling om følgende kriterier for den fylkesvise fordeling av spillemidler til ordinære anlegg:

- Godkjent søknadssum vektet 50%
- Antall innbyggere 6-19 år vektet 25%
- Anleggsfordeling, beregnet etter ny modell vektet 25%

I tillegg bør det være et kriterium som tar hensyn til geografi og avstander mellom anlegg.

Saksprotokoll i Plan- og utviklingskomiteen i Verdal - 13.04.2010

BEHANDLING:

Ved votering ble rådmannens forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

Verdal kommune gir sin tilslutning til kriteriegruppas anbefaling om følgende kriterier for den fylkesvise fordeling av spillemidler til ordinære anlegg:

- Godkjent søknadssum vektet 50 %
- Antall innbyggere 6-19 år vektet 25 %
- Anleggsfordeling, beregnet etter ny modell vektet 25 %

I tillegg bør det være et kriterium som tar hensyn til geografi og avstander mellom anlegg.

Vedlegg:

Sammendrag av rapporten fra Kulturdepartementet, mottatt her den 2. februar 2010.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Oversendelsesbrev og rapport.

Saksopplysninger:

I Ot.prp nr. 10 (2008-2009) Om lov om endringer i forvaltningslovgivningen mv, der det i punkt 2.4 *Kultur*, varslet at Kulturdepartementet vil ta initiativ til en gjennomgang av dagens kriterier for fordeling av spillemidler til idrettsanlegg.

En arbeidsgruppe nedsatt av departementet har gjennomgått gjeldende kriterier og har utarbeidet en rapport med forslag til nye kriterier. Det er arbeidsgruppas rapport som nå sendes til høring til kommuner, fylkeskommuner mfl. Frist for høringsuttalelse ble i utgangspunktet satt til 15. mars, men er utsatt til 1. mai. Kulturdepartementet vil ta stilling til nye kriterier når høringsuttalelser er mottatt.

Hvordan er ordningen i dag?

Dagens ordning er slik at fylkeskommunen mottar en pott med penger som igjen fordeles til anlegg i den enkelte kommune etter inntømme, prioriterte og godkjente søknader. Ordningen for fordeling av spillemidler til fylkeskommunene er basert på et sett kriterier. Disse er:

- Godkjent søknadssum (vektes med 50 %)
- Antall innbyggere (vektes med 25 %)
- Anleggsfordeling (vektes med 25 %)

Disse kriteriene benyttes på fordeling av spillemidler til ordinære idrettsanlegg. De blir ikke benyttet til nærmiljøanlegg. Nærmiljøanlegg har heller ikke arbeidsgruppa tatt opp.

Kriteriegruppa skal vurdere:

- Hvordan kriteriene har virket på fordelingen mellom fylkene (fordelingskriteriene har vært gjeldende siden 2001)
- Om det har ført til bedre anleggsfordeling i pressområder
- Om vektning av kriteriene bør endres
- Om eventuelle andre kriterier skal benyttes

Tilskuddsordningen har eksistert siden 1946 og er hjemlet i Lov om pengespill mv. Fra 2009 disponeres 45,5 % av overskuddet i Norsk Tipping til idrettsformål.

I St.meld. nr. 14 (1999-2000) *Idrettslivet i endring* ble *idrett og fysisk aktivitet for alle* definert som den overordnede visjonen for den statlige idrettspolitikken. Visjonen er et uttrykk for at staten vil bidra til at alle gis en mulighet til å drive idrett og fysisk aktivitet. Primære målgrupper er barn og ungdom for det statlige engasjementet på idrettsområdet. Et av de viktigste målene er dette:

Den samlede anleggsmassen skal gi flest mulig anledning til å drive idrett og fysisk aktivitet. Anleggsmassen skal tilpasses aktivitetsprofilen i befolkningen. Den statlige idrettspolitikken skal bidra til at befolkningen har et bredt spekter av lokalt forankrede aktivitetstilbud både i regi av den frivillige medlemsbaserte idretten og gjennom mulighet for egenorganisert aktivitet.

Gjennom mange år har etterspørselen etter tilskudd økt mer enn det har vært mulig å følge opp av det som har vært tilgjengelig av midler fra Norsk Tipping. Departementet prøver å sikre en mest mulig rettferdig og utjevnende virkning ved fordeling av spillemidlene. Samlet

søkes det om betydelig høyere beløp enn det som kan imøtekommes ut fra disponible midler i tilskuddsordningen. Til fordeling i 2009 forelå det godkjente søknader på idrettsanlegg i kommunene på til sammen 2 748 mill. kroner. Til disposisjon for fordeling til fylkene var det

676,6 mill kroner eller 24,6 %.

Tilskuddsatsene er gjenstand for noe differensiering gjennom såkalte "særlige tilskuddssatser" som innebærer at kommunene i Troms og Finnmark gis et tillegg på 25% av ordinært tilskudd og for Nordland og Namdalen et tillegg på 20% av ordinært tilskudd.

Riksrevisjonen har utarbeidet en rapport i 2009 om tilskudd til idrettsanlegg. Riksrevisjonen peker på at tilskuddsordningen slik den er lagt opp til i dag favoriserer kommuner med høye frie inntekter, slik at disse mottar en uforholdsmessig stor del av spillemidlene. Det kan være nærliggende å anta at dette har sin årsak i at det i disse kommunene kan være lettere å fremme godkjennbare søknader enn i kommuner med svak økonomi. Riksrevisjonen konstaterer at Stortingets mål om at folk skal ha en forholdsmessig lik tiltang til idrettsanlegg uavhengig av bosted ikke er nådd.

Fordeling av midler målt i kroner pr. innbygger.

I den oppførte tabellen i rapporten viser det at Finnmark ligger på topp med 262 kr. pr. innbygger, mens Oslo ligger på bunn med 91 kroner. Nord-Trøndelag ligger på ca. 160 kr. pr. innbygger i tildeling i 2008.

Fordeling av midler målt i prosent av søknadssum.

I den oppførte tabellen i rapporten viser det at Østfold og Oslo har en høy prosentvis innvilgelse på søknader, hhv 45% og 44 %, mens Møre og Romsdal er nede i 18 %. Nord-Trøndelag ligger på 20 % innvilgelse. Ulik prosent innvilgelse fører til ulik ventetid på midler i fylkene. I Oslo og Østfold er det 1-2 års ventetid, mens det i vårt fylke kan ligge på mellom 4-5 år. I hvilken grad ulik ventetid på tilskudd har påvirket anleggsutbyggingen er vanskelig å konkretisere. Andre faktorer slik som aktivitetsutvikling og kommuneøkonomi kan også ha betydning. I fylker med lang ventetid blir anlegg ofte mellomfinansiert med låneopptak i påvente av tilskudd. Dette kan være utheldig, særlig for organisasjoner som påtar seg store oppgaver med anleggsutbygging. Finansiering av lån kan gå på bekostning av drift og vedlikehold av anleggene.

Tilskuddsordningen er og skal fortsatt være søknadsbasert. Det innebærer at samlet søknadssum pr. fylke er et sentralt kriterium, samt at dette er godkjente søknader.

Sentrale målsettinger i forhold til anleggsutvikling er:

- Den samlede anleggsmassen skal gi flest mulig anledning til å drive idrett og fysisk aktivitet.
- Bidra til at den frivillige, lokale idretten kan bestå og utvikles videre.
- Å tilrettelegge for aktivitet for barn og ungdom (6-19 år)

Arbeidsgruppa har kommet frem til følgende forslag til nye kriterier:

Anbefaling 1:

- Godkjent søknadssum vektet med 50 %
- Antall innbyggere 6-19 år vektet med 25 %
- Anleggsfordeling, beregnet etter ny modell, vektet med 25 %

Anbefaling 2:

Ordningen med de særskilte tilskuddsatsene for kommunene i Namdalen, Nordland, Troms og Finnmark, og for kommuner med færre enn 2000 innbyggere avvikles.

Når det gjelder anleggsfordeling er kriteriet bygd på opptelling av antall eksisterende idrettsanlegg i fylket. Det viser at typiske tilflyttingsområder og fylker med høyt folketall har gjennomgående relativt lav dekningsgrad, med Oslo som det fylket som har desidert lavest tilbud av idrettsanlegg. Best dekning er det gjennomgående i fylker med lave folketall og liten tilvekst i befolkning, eller fallende folketall. Riksrevisjonen sier i sin rapport at kriteriet for anleggsfordeling bør videreføres og vektet relativt tungt. Arbeidsgruppa foreslår en ny modell med et utvalg av de mest brukte og utbredte anleggstypene (for eksempel flerbrukshaller, fotballanlegg av ulike typer, svømmebasseng, rideanlegg, ishaller/anlegg, skianlegg, klubbhus, friidrettsanlegg og friluftsanlegg).

Vurdering:

Når det gjelder forslag til nye kriterier vurderes endringene fra å bruke det totale folketallet til i stedet å omfatte barn og ungdom som en forbedring. Men det vil fortsatt slå skjevt ut for fylker med geografisk spredt befolkning og lavt folketall. Tilgangen har ikke bare sammenheng med hvor mange som skal benytte anleggene, men også hvor langt du må reise for å kunne benytte dem. Det bør derfor også legges til grunn et kriterium som tar hensyn til geografi og avstander mellom anlegg. Dagens ordning med særskilte tilskuddssatser for kommunene i Namdalen, Nordland, Troms og Finnmark kan være en slik kompensasjon.

At Nord-Trøndelag kommer dårlig ut i forhold til kriteriet anleggsfordeling skyldes, i tillegg til lavt befolkningstall, at vi har forholdsvis mange anlegg. Dette skyldes at vi har et stort engasjement i idrettslivet. Vi har forståelse for ønsket om større anleggsdekning i storbyene og mer tett befolkede fylker. Men det oppleves ute i idrettslivet som urimelig at vi i vårt fylke skal "straffes" for høyt engasjement.

Når vi ser på fordelingen av spillemidler i prosent sett i forhold til søknadssum for de ulike fylkene kommer Nord-Trøndelag dårlig ut. I tillegg ser vi også i vårt fylke kan ventetiden kan ligge på mellom 4-5 år. Ventetiden har de siste årene blitt gradvis lengre. Dette er bekymringsfullt.

I vår kommune står frivillige lag og organisasjoner som eiere av de fleste anleggene og er de som står for en stor del av anleggsutbyggingen. Selv om det fra sentralt hold ønskes at kommunene skal ta ansvar for mye av anleggsutbyggingen, vil Verdal kommune med den kommuneøkonomien den har, i uoverskuelig framtid ikke være i stand til å påta seg noe vesentlig større eieransvar enn i dag. Vi vil derfor ha en anleggsstruktur hvor lag og organisasjoner fortsatt kommer til å eie de fleste anleggene. De fleste av lagene har ikke likviditet/økonomisk grunnlag slik at de kan ta risikoen med å forskuttere spillemidlene. Svært mange av spillemiddelsøknadene gjelder rehabiliteringer og forbedringer av allerede eksisterende anlegg for å holde tritt med utviklingen og kravene til anleggs kvalitet i de ulike idrettsgrenene.

Når ventetiden blir 4-5 år fra lagene søker om spillemidler til de innvilges er det ei alvorlig utfordring å holde engasjementet oppe, både i forhold til anleggsutvikling men derigjennom også i forhold til generell drift av lagene.

At det utarbeides en ny modell for beregning av kriteriet anleggsfordeling som tar utgangspunkt i de mest brukte og utbredte anleggstypene i stedet for at alle anlegg legges til grunn vurderes som en forbedring.